

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četiristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220. O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229.

Preganjanje slovenskih profesorjev.

V Cislajtanijsko smo dobili Rauchovo metodo vladanja. Kakor je ta tiran bratovskega nam hrvatskega naroda prej nego si je vladne roke z blatom lonjsko-poljskim omazal, pretiral iz javnih služeb vse, kar je bilo poštenega in moško mislečega činovništva, se posebno pa gimnazije in višje šole opustošil od najboljih učnih moči: tako tudi Auersperg-Stremajerjeva vlada pri nas Slovenceh sekira poklada na naše srednje šole. Dva najboljša slovenska profesorja mariborske gimnazije, našemu narodu znana kot značajna moža in odlična pisatelja — gg. Josip Šuman, in Janko Pajk bosta odstranjena iz Maribora, ne da bi bila kompetirala proč, ne da bi bila kaj zagrešila, nego samo za to, ker sta narodna, ker sta prepoštena, da bi mogla sramovati se svoje slovenske zibel. Prvi je predstavljen med trde Nemce v Ried, drugega, ki se je v Mariboru udružil, hočejo iz Maribora odpraviti in ga silijo v Novomesto. Obadva, da si zaslužna in z najizvrstnejimi spričali previdena profesorja (g. Šuman je še le pred štirinajstimi dnevi od c. kr. deželnega šolskega sveta za izjemno marljivost pohvalno pismo dobil!), imela bi z boljšega na slabše mesto priti. Pričelo se je s tema dvema; govori se, da vlada hoče iti v svojih persekucijah še dalje in poseči tudi po drugih slovenskih profesorjih.

Tu imamo priliko pogledati v eno brezdušno spačenost in korupcije, v katero vodi zdaj na vladi stoječa nemška klika avstrijsko državo. Zakaj se tu trga družinsko življenje? zakaj se domači sinovi tirajo iz domovine in iz rojstnega kraja? Oba imenovana profesorja sta storila vselej strogo in odlično svojo uradniško dolžnost, oba sta dokazovala vernost in navdušenje do svojega svetega poklica. Svojega političnega prepričanja kot moža nista skrivala, vedoč — da je lump, kdor ravna ali govori proti svojem srcu in razumu le za momentanne sebične koristi. Ali tudi zunaj šole v politiki nista bila nikoli ekstremna. Vselej sta se držala zmernosti, mej stroge postave, zakona,

in moškega poštenja. Nikdar ju niste videli na ulici politike delati. In moško Vam lahko rečeta: brez sodb se ne kaznuje nikdo, ako sva kaj pregrešila, naredite disciplinarno preiskavanje, odgovoru se ne bodeva odtezala.

Ali kaj govorimo! Pri tej korupciji, ki zdaj vlada, tacega obravnavanja pričakovati ni. Stvar je prišla zavratno. V Avstriji se zdaj dela politika po strijevsko. Zahrbno natolecevanje, osobno sovražstvo je merodajno. Trojici mariborskih državnih poslancev Brandstetter-Seidel-Reuter, posebno pa prvemu so slovenski profesorji na mariborski gimnaziji trn v peti. Posebno prva dva vidita, da številno narodnih volilcev v mariborskem okraji raste od leta do leta. Bojita se za svojo zopetno volitev. Zato hočeta Slovence v Mariboru iztrebiti. Prvi na vrsti bi bili profesorji. Gospoda Stremajer in Auersperg sta na razpolaganje, tembolj ker je bil Šuman v zadnjič kandidat, in ker sta obadva profesorja rojena v mariborskem okraji. Ako gre za klike, za osobnost Brandstetterja, za prusaštvo: — kaj je zakon, kaj pravičnost, kaj poštenost? Vsak pomoček je dober, da le narodnega protivnika uniči. To je nemška pravica.

Se ve da samo nemška pravica Slovincem nasproti! Slovenec bi ne smel o politiki nobene misli imeti, ako ne proti svojemu rodu obrneno. Nemški profesor sme pri nas vse početi. Kdo ne ve, kako je nemški profesor Heinrich v Ljubljani imenoval deželo v kateri kot tujec kruh služi — „Schweineland“. Ko bi bil Slovenec na Nemškem tako surov in nesramen, z vritnicami bi ga nemški narod iz svoje dežele iztirjal, in prav bi imel. Kranjski Slovenci so trpeli in ničesa storili. V Celji prusjači in nemško politikuje javno po „verfassungstagen“, kjer se na Slovence hujska profesor Marek že dolgo let. Nihče ga ne predstavlja. V Mariboru je profesor Rieck politično harangviral botre krojače in črevljarje, kot urednik tukajšnjega lista ščuval na narodnjake in duhovenstvo, vandral po vseh shodiščih političnih naših nasprotnikov — ali ni bil zeto „massreglovnan“ ali kazensko prestavljen, temuč dobil je vsled tega samo boljšo službo. Profesor Reichel

je odbornik, če ne predsednik, „deutschnational“-cev, ki javno v društvah izpovedajo svoje pruske simpatije. In tako dalje: naveli bi lahko po imenu še dosti izgledov, kako so naši protivniki, nedomačini za nas Slovence politikovali, politiko na ulico nosili, — a za to ne preganjanja nego zasluge nabirali si.

Kaznovan je samo tisti, ki se med domačimi ljudmi domačina čuti.

E pa dobro, gospoda! Vi, ki tako postopate, delate širok tir, po katerem bomo prisiljeni ob svojem času tudi mi hoditi. Naše mišljenje, naše ravnanje je bilo dozdej blago, pomirljivo. Nečloveško pak je od nas pričakovati, da se bomo dali po obeh licih tepsti in da bomo ta kruta nasilstva pozabili. Temuč, po širokem tiru, ki ga zdaj nadelujete hočemo stopati tudi mi, kadar pride dan, ki izostati ne more, kakor veste sami, ako glave ne zarijete v pesek kakor ptič štruc. Razloček med nami bode samo tak, da mi krivice ne bomo hoteli več trpeti, da mi ne bomo domačinov iz domačije preganjali.

Vi ste ob (Hohenwartovem) času, ko vam še nihče lasu ni krivil, na vse protege upili o „beamtenthetze“ in o „politische massregellungen“. Dobro si hočemo zdanje vaše delovanje zapisati v pametne bukve, in hočemo kasneje na vaše bodoče upitje primere delati!

Varate se pa, nemški pravični in pošteni gospodje, ako mislite, da boste z enakim postopanjem proti sinovom naše slovenske domovine udušili zavest narodovo in naše neumorno delovanje za naroden napredek. Nego naše mladine nam ne ponemčite in je ne dobite za sebe, ako načinite „sicilianische vesper“ za naše slovenske učitelje, in ako napolnite naše srednje šole z največjimi pruskimi stekliši. „Zmajev strup“ narodnega slovanskega čutja bomo znali po drugih tokih navoditi tje, kamor se nam treba zdi. Naša požrtvovalnost, naša možata vztrajnost hode rastla z vašo krivico, ki bode našla v našem narodu drugačen odjek, nego ga vi pričakujete. Torej pridno kopajte jamo, mi in naši zavezniki hočemo

Listek.

Slovenska narodna banka.

I.

Kjer se narodno premoženje množi, tam se množe tudi denarni, kupčijski in obrtniški zavodi. Med take zavode spadajo: akcijske, kupčijske in obrtniške družbe, hranilnice, zavarovalnice, založnice in posojilnice, banke in borse. Blagom napolnene žile narodnega premoženja iščejo si odduška, in v tej težnji stvarjajo se zavodi, ki tok narodnega premoženja v stalne struge napeljavajo. — Vse to javi se denes tudi v slovenskem narodu. Ta prikazen mora vsakega rodoljuba z veseljem za sedanjost in z velikim upom za prihodnjost navdati. Slovinci morejo s ponosom reči: mi materijalno napredujemo! Faktum je, da se pridne slovenske roke v proizvodnji blaga denes živeje gibljejo, nego so se pred kakimi dvajsetimi leti gibale. Slovenska delavnost prihaja od leta do leta intenzivnejša in plodonosnejša. Faktum je, da je blagostanje slovenskega naroda denes večje, nego je bilo kedaj poprej. Slep je, kdor ne vidi,

da se denes na Slovenskem več blaga proizvaja nego se ga je kedaj poprej proizvodilo. Proizvodi pa ne smejo na kupu obležati, to bi bilo proti njihovej svrhi. Blago ima namen, da se potroši. Posredovalec med proizvajnikom in potrošnikom je trgovec, in sredstvo, s katerim on med tema dvema posreduje in blago od enega do drugega prevaja, je denar. Brez denarja je ni kupčije. Denarni zavodi so tedaj v prvi vrsti kupčiji, in šele v drugej obrtniji v podporo in prospeh namenjeni.

Iz samo poljedelskega naroda postajajo Slovenci tudi trgovinski in obrtniški narod. S tem prestvarjanjem raste tudi inteligencija našega naroda, kajti trgovec in obrtnik morata na višji stopinji izobraženosti stati, nego poljedelec. Trgovstvo in obrtnost potrebuje več denarnih sredstev, kakor ktera si bodi druga stroka narodnega gospodarstva. Poljedelec ima enkrat na leto, namreč v jeseni, denarne prihodke; s temi poplača svoj davek, kupi, kar mu je še drugega treba, ter je potem za celo leto preskrbljen. Drugače je pri trgovcu in obrtniku: ta dva morata skoro vsak dan denar preobračati, sprejemati in izdajati. Ka-

pitalisti pa tudi sploh raje svoj denar v kupčijo in obrtnijo vlagajo, nego v kakšno drugo podvzetje, in sicer zaradi tega, ker vedo da v trgovini in obrtnosti denar bolj naglo kroži, in kroženjem bolj naglo narašča, nego v kakem drugem podvzetju. Vsakokratnim novim preobrnjenjem vrže denar nove obresti. Kapitalist potrebuje denarni zavod zato, da v njega svoj denar plodonosno vloži, trgovec in obrtnik pa nasprotno potrebuje denarni zavod zato, da moreta iz njega vsak čas, lahko, naglo in po ceni denar dobivati. Vsak denaren zavod ima tedaj dvojno glavno opravilo: 1. odvišen kapital iz dežele v sebe sprejemavati, in 2. za to skrbeti, da se ta pri njem nagomiljen kapital v koristna in plodonosna podvzetja vloži. Obresti od vloženega po denarnem zavodu kapitala teko skozi denarni zavod spet nazaj v mošnjo kapitalista. Denarni zavod si pridržuje od obresti samo toliko, da si svoj trud kot posredovalec namiri.

Denarni zavodi so postali životna potreba za slovenski narod, in ravno v tem, ka ta potreba bistvuje in se čuti, leži poročstvo, da se bodo tudi stvorili, kajti kar mora biti, to mora prej ali slej priti.

skrbeti, da boste koncema, ako mora kdo v njo, — vi v njej ležali.

Slovensko uradovanje pri duhovništvu.

Vuk diaku mienja a čudi nikad.

Vršeče se stoletje, po svojem geniji narodom prijazno, po vsej pravici iskreno in strogo zahteva, da se vsak na podlogi svojega prirojenega jezika dušno razvija, napreduje, spopolnjuje, vedno bližajoči se temeni svoje blaženosti; vsaj jezik in narodnost sta jedina činika in neogiblivi pogodbi bitku kakega naroda; znebivši se teh neha biti narod in postane bedna pritiklina, hlapec, rob in tvarina koristeča potlačitelju. Ta bridka prikazen nas nepopustljivo podbuja in pravno mora, da se živo trsimo brže bolje otrešiti žuleči in moreči nas živelj in rešiti svojo narodno svetinjo; zato na vse kriplje ženemo na slovensko uradovanje in sicer najbolje pri duhovništvu, ktero je in mora biti vsled svojega pozvanja zmožno temu poslu. Dokler bode prosti seljak gledal, kako mu duhovnik ali neduhovnik sklada in sestavlja spisove in listine neslovenske, nikakor si ne priborimo skalnate zanesljivosti in zadosti trdnega podnožja med ljudstvom. Sicer dнес pošten in značajan narodnjak ne nemškutari več v svojem uredu in zbog čistega rodoljubja tudi ne sme. Od raznih strani pridonevajo glasovi davajoči ugodni zvek, ka se je naša resnično narodna duhoščina resno hapila slovenskega pisaka. Po zori se deni že lani je Milie v Ljubljani natisol razve listinskih tiskanic „Rojstvene in krstne, Poročne, Mrtveške knjige, Popis ljudi“, Skaza v Mariboru „Poročni pozvednik, Mrtvinski in Opravni zapisnik“, po takem vse, kar rabi župniški uređ. Opo-minamo dakle velečastno duhovništvo, naj si pri teh tiskarjih naročuje za uređ potrebne tiskanice, a tiskarjema svetujemo, da iste imata vedno k ređu. Slišala se je pritožba, ka omenjenih zapisnikov in matic letos ni bilo gotovih dobiti, kar bi ovajalo nehajnost. Pri marljivi naročbi bodo tudi tiskanice vsak hip na ponudbo.

Končni zapisnik o duhovniških skupščinah za 1871 od dne 31. vinotoka. razglašuje knezovladiško labodsko redništvo v Mariboru pod črkoj B. tole:

„Tri dekanovine izrekle so željo, naj bi se natisnole tiskanice za razne maticne listove in oskrbele potrebne priprave za vodbo matic v slovenskem jeziku“. — Odgovor:

„Redništvo ne more jednostransko spolniti te želje, ker matice so ob enem tudi državne knjige in jih vodbi dajajo se skupno pravila po crkvenih in političkih prepisih. Vidi: skupščinski-končni zapisnik od dne 12. sušca 1865, točka 12“.

Lani je knez in vladika labodski našedši nek-

de župne matice v slovenščini pisane račil se izjaviti: jaz se temu ne upiram, samo ako vlada ne nasprotuje; na kar je bil odgovor dan, ka dotično župništvo bivše v uređnih dopisih s popečiteljstvom, namestništvom in raznimi okrajnimi oblastmi ni zadelo na nikakše ovire. Primerjajoči te besede s črno naređbo od 1865 leta opravičeni bi bili sklepati na spremen iz Savla v Pavla, toda opiraje se na preskušano resnico na čelu tega sestavka postavljene poslovice in drže se resnitve nekega razumnika, ka se človek v moški dobi na svojih načelih in naravi več ne spre-menja, nego samo zvonaj včasih potaji zbog okolnosti, nismo se zanesli, in našo neznatljivost do jedra popričuje navedeni redniški odgovor.

Redništvo se izpričuje, ka ne more jednostrano zadovoliti treh dekanovin želji zato, ker matice so ob enem državne knjige, tore je treba sodelovanja in privolbe, kakor se trdi, tudi od političke oblasti. — Naše matice so župne knjige, iz katerih se dajajo na zahtev dotičnim oblastim overovljeni prepisi za njihovo rabo, amen. Politiški ured zahteva, da se dobro, točno in po danih pravilih spisujejo in vodijo matice, ne izpustivši namreč njenega potrebnega podatka, in ravno v tem predpisuje politička oblast skladno s crkvenoj pravila, katerih se je na tenko držati voditeljem župnih knjig. Zastran jezika pa država ne more ničesar nasprotovati, ker potrdila je naš pravopis, državnimi osnovnimi zakoni zagotovila vsem pod perotni dvoglavnega orla živočim narodom jezik in narodnost, tedaj tudi istega rabo, država daja slovenski zakonik na svetlo, namestništvo kot državna oblast razpošilja razglase v slovenščini, dokler nas kn. vl. pisarnica časti nemškim crkvenim ukaznikom, a sekovska nam je iste dajala nekaj časa že v slovenščini, država velevala naš jezik učiti na srednjih učiliščih. Pišejo li se župne matice na južnem Tirolskem, na Srbskem, Hrvaškem, Magjarskem, Rusinskem, Poljskem v nemščini? in kdo pametnik bi se drznol resniti, ka pred državno oblastjo nimajo veljavnosti isto tako kakor nemške? je li smo mi Slovenci psi ali še kaka lagoša žival? V odgovoru omenjen jalov in jelšev izgovor bi menda imel neko ceno pri trepastih capinih, podremanih in hmanjkujočih pokvekah, a moževom mislečim, okolnosti in razmere znajočim kaj toliko zverženega in otelega trobiti javlja skrajno pravno spačenost in negrozensko brezobraznost, kar se po slovenskem broju pravi 500 duhovnikov za bedake, trepavce, šupeljake, za ljudi brez uma in razsodljivosti ponižati. Ne spodleti mi resnečemu, ka se je za Hohenwartovega popečiteljstva počela žariti neka preobraženost v narodnem oziru, a hitro po nastopu sedanjih vladarjevih svetnikov skrčile so se vajeti kakor ona leta. Zapuščena sirota — pravičnost! niti crkveni oblastniki ne marajo več za te!

Vendar temu otlemu in brezrazložnemu izpričavanju šče tem ni konec, nego poziv in pozornost se obrača na črno in krivično nasilje 1865 leta, kedar se je peneči črt od strani redništva na naše opravičene zahteve bujno razlival v podobi nekrotljivega ognjenika in strupnega stočnjaštva hote hipoma vse slovensko zadušiti. Onokrat je namreč labodsko duhovništvo prosilo prečastno kn. vl. redništvo, da bi to račilo dovoliti slovensko pisavo rodovinskih in krajuh imen v maticnih knjigah in v šematizmu, na kar se je v drakonski brezobzirnosti tako zarenčalo:

„Redništvo ne more tega dovoliti glede na maticne knjige, in v tem se je ravnati po tukajšnji okrožnici od dne 15. grudna 1847; oziroma na šematizem pa si pridržuje dotične določbe. Naročito pa in toliko strogše se prepoveduje maticne knjige inai nego li v nemščini voditi. Kder se je to samooblastno poskusilo, ima neodlagoma vzpet nehati.“

Labodska crkvena oblast naravnoč neka prve prošenske točke spolnitev ne navedši ne najdrobnejšega razloga, povse skladno Lutrovim načelom: sic volo, sic jubeo, stat pro ratione voluntas; sicer šče najprostejša pisarnica daja razloge o takih okolnostih, a naše duhovništvo tega ni bilo vredno. Lepo vam to očinstvo, samo da se naša narodnost tlači. Redništvo se brž zastran pravnosti svoje volje in upravnih načel sevsema prilagojeva sedanjim ustavovercem, katerim ni največa svetinja „pravičnost“, ondi se le na to vleče, kako bi se najbrže dokopali svojih kanov. Žalostno za pravnost, kder se mora kaj podobnega izreči o duhovniški vladji, kar gostoma tori prokletstvo in skvarjenost med občinstvo, resničen je po takem pregovor, ka komare precejamo, a velbodi se požirajo. Šče trdneje se v glavo vbija navodom neke okrožnice od dne 15. grudna 1847 podpisane Anonom Martinom, ki velevala: „vpisavaje v župne knjige (ne reče: državne) in sestavlja uređne listine treba pisne in domače pridavke vsele pisati po pisavi poslovnega jezika, ker raznopolje slovenskih imen rodi samo motljivost in nečeljust urednih listin“. Ta naređba je imela 1847. leta pomen, ker šče vlada ni potrdila našega sedanjega pravopisa, in poprek raba domačega jezika je stoprv popuščala poveje. Razve Bohoričice vpletala se je v knjige Metelkovića in Danjčica, a od 1843. poskušavala je zasesti dostojno selo Gajica, po izvirnici Husovića, toda od 1850. je urejen naš pravopis, in ne donaša zmot listinam in maticam, nego jasnost in določnost, kar je ta časnik v 65. čisl 1871 dovolje razvedril; vsaj Z, Ž pogrešajoča nemščina ne more razložka delati med Sužnik in Sužnik, Žizka in Šiška, Zel in Sel. Kdo umnik bi se dnes upal segati po nekdanji prholadi na stavbo krivih nazorov?

Šče mnogo groznejše zvenči redniška pre-

Naj glavnejši in naj važnejši denarni zavodi so banke. Ker se je o utemeljenji slovenske narodne banke že precej pisalo, naj bo tudi meni dovoljeno, ktero o tej zadevi reči. Naj poprej bom o bankah, njih osnovi in njih svrhi v obče govoril, kar držim zavoljo tega za potrebno, ker vem, da so denarstvene zadeve v našem občinstvu še precej nepoznani predmet. H koncu bom pa specijelno o slovenskej narodnej banki svoje nazore razvijal. V naprej pa rečem, da bo moje vodilo v tej razpravi korist naroda, nikakor pa ne korist bankirjev.

Borsa in banka sta dva dvojčka porodivša se iz istega materinskega telesa. Borsa in banka ste dve roki: ena trguje z blagom, druga z denarjem, kar ena izda, to druga sprejme in narobe. Borsa pospešuje promet blaga, banka pa kroženje denarja. Blago, ki ga borsa kupi, banka izplača, in denar, ki se je na borsi za prodano blago skupil, se v banki shrani. Za veliko kupčijo to ni samo neka prispodoba, ampak polna resnica. Naj višji krogi kupčije gredo skozi borse in banke. Borsa tedaj brez banke nič ne opravi, banka pa brez borse ne, ravno kakor tudi en mlinski kamen

sam za sebe niti enega zrnca žita ne zmelje, zavoljo te sorodnosti bank in bors ste večkrat v en kupčijsko-denarni zavod skup zraščene. Kar se bors tiče, pozivam se tukaj na svoje delce „kupčija in obrtnija“, ki ga bo letos društvo sv. Mohora izdalo, kajti tukaj nameravam v daljšem ciklusu specijelno samo o bankah razpravljati.

V prejšnjih časih, zlasti v srednjem veku pečale so se banke samo z razmenjavanjem denarja raznih držav za potnike in kupčijo. Denes se s tem opravilom, ki so ga menjači (wechsler) prevzeli, banke le še malo pečajo, rade pa še zmerom kovani denar za papirnatega kupujejo in prodajajo. Iz prostih menjalnic postale so banke to, kar so denes, stoprv po tako imenovanem „giro“ ali po slovenski kolobaru. Kako je žiro-banka osnovovana, naj sledeči primer razvesti.

Več med seboj kupčujočih trgovcev stopi v eno družbo skupaj, ter vsak izmed njih svoto od 100.000 gold. v skupno blagajno položi. To vkupno blagajno imenujemo banko. Če po tem trgovci A od trgovca B blaga v vrednosti 40.000 gold. kupi, mu ni treba blago v gotovem denarji izplačati, ampak banki se naloži, da od tistih 100.000

gold., ktere ima trgovec A v njej vložene, 40.000 gold. odpiše, in pod enim k vložnini trgovca B pripiše. Trgovec izerpivši na ta način vso svojo vložnino, mora jo naravno zopet ponoviti, ako hoče še dalje v „žiri“ ali kupčijskem kolobarji biti. Sicer pa stoji vsakemu kolobarniku (žirantu) prosto vsak čas, kadar god ga je volja, svojo vložnino likvidovati dati, vzdigniti in iz kupčijskega kolobarja izstopiti. Pri tej kupčiji gre sredstvom žiro-banke med žiranti blago iz roke v roko, brez da je treba pri vsakem kupu denar šteti, ga bog si ga vedi na kateri konec sveta pošiljati, s tem dragoceni čas tratiti, ter se s tisočnimi drugimi sitnostimi ukvarjevati. Prva taka žiro-banka bila je že leta 1156. v Benetkah utemeljena. Čiste žiro-banke denes ni nikjer več, razen ene v Hamburgu še. Sicer pa razen drugih opravil, o katerih bom takoj govoril, vsaka banka tudi še denes žiro opravlja.

Ljudje videči, da je v žiro-bankah vložen denar bolj kakor kjer si bodi drugje siguren, začeli so svoj denar v žiro-banke na shrambo nositi. Žiro-banke sprejemale so ta denar tem raje, ker niso od njega nobenih obrestov plačevale. Da!

poved braneča „pisati matice v katerem drugem nego v nemškem jeziku. Kder se je to svojo-
blastno poskusilo, ima brez odloga nehati.“ Tako
1865. leta po narodivšem se oblažitelj zemelj-
skega sveta, in konec 1871. leta se pozivlje na
nasilne in smrtonosne ukaze. Vedeti je, ka 65ega
leta ni bilo §. 19. državnih zakonov, 71ega pač,
in zakonom od državnega zbora skončanin in
cesarjem podpisanim nima in ne sme imeti pra-
vice njen vladika, da si mu na laket dolga tu-
lavka odeva možgane, nasprotno in navskriž na-
rejevati in ukazovati, mnogo menje na videlo vleči
narodu kvarno krivično samovoljnost. Vi poštini
in pravični narodni duhovniki! uradujoči naši
gibljete se smelo in svobodno v okrilji državnega
zakona, proti kateremu kaka zasobna trma ni niti
tenja. Pričakovali smo, ka se proti tem nemšku-
tarskim naredbam črstvo oglase vsi samostalni slov-
listi, ki inai prece skleleče pretepljejo nem-
čonstvo, toda samo niže vrste občinstva, in nago-
varjajo: bodimo v resnici rodoljubi. Dokler molčeči
sprejemljemo toliko pogubne pojave od duhovniške
vlade, zdatno in dejanski gojimo Bismarkovstvo
ter skrbno nadelavamo pot na prijetno sprejetje
berlinskega gosta. Srečno zorna nadeja bele bo-
dočnosti poleg take bire borivcev; vse slivkanje
brez narodnega ureda je lajanje na mesec, in
vsak duhovnik sledeč navedeno sramotno naredbo
je iskren ter delaven Bismarkovec ležec sam rad
v hrustavno žrelo pruskega protestanskega pečat-
nika, kateri je svoje dične nazore o katoliškem
duhovništvu početkom svečna v zboru jasno raz-
ložiti račil. Slovenski narod! je li šče izdaj ne
čutiš, kdo se mastno krmi v tvojih nedrih?

Več skupščinskih postaj je lani zahtevalo od
kn. vl. redništva, naj se slovensko uradovanje
naročito izreče za dopuščeno. Na to je dano sle-
deče rešilo: „Isto se ne ovira, na kolikor ima o
tem določevati redništvo in je mogoče. Nakolikor
pa se v pojedinih primerih ne da, velja dozdanja
šega.“

Slovenski uradovati smeti, a župne knjige
spisavati v nemščini, zove se neumnost, vsaj naše
uradovanje se vrti največ okoli matice. Ako že se
nam kani kaka drtinica milostivno darovati, godi
se skladno a ne samo na sebi navskrižno. Na-
rodno pisati je mogoče po vsej domači vladiko-
vini, v spisih na vsa vladistva po Slovenskem in
Slovanskem, na popečiteljstvo in namestništvo itd.
Jemlje li se ozir na Nemce v državi in izvun nje,
bodi si v ime božje, vsaj oni ga na nas ne jemljo.

Sezimo urno in dejalno po poslednjem rešilu
a zavrziimo gornje kot protizakonito; odločna volja,
in rumeno solnce priplava.

iz prvine plačeval je celo oni, ki je svoj denar
v bankino shrambo položil, nekaj čuvarine za
shrambo. Banka pa na drugo stran ni bila poob-
laščena s tem njej v shrambo izročnim denarjem
trgovati. Denes pa to ni več takc, kajti denes
banke tudi svoje pologe (depozite) za trgovino
rabijo. Iz tega polaganja denarja v banke razvilo
se je drugo bankino opravilo, ki se depozito-
vanje imenuje. Sicer pa tudi še denes banke
od depozitov nobenih obresti ne plačujejo, pa
tudi čuvarine ne zahtevajo. Samo v tem slučaju, če
je bil denar banki izrečno na stanoviti čas v
shrambo det, včasih banke od njega obresti pla-
čujejo.

Banke so izdajale, in tudi še denes izdajajo
o sprejetih depozitih izkaznice ali potrdnice. To
bankino potrdnico more nje lastnik dalje prodati.
Svet je bankine potrdnice rad kupoval, ali na
mesto plačila v gotovem denarji sprejemal, ker je
vedel, da reprezentujejo gotov v banki vložen de-
nar. Te bankine potrdnice o založenih depozitih
imenovali so se bankovci (Bank-zettel, Bank-
notten). Naši bankovci tedaj niso nič drugega
nego potrdnice o založenem v banki gotovem de-
narji. Naša država zalaga ves svoj srebrni de-
nar v državno dunajsko banko, ta pa državi da
potrdnice (bankovce) mesto njega —p.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 2. marca [Izv. dop.]

Kakor že objavljeno je naša preljubeznjiva deželna
vlada odboru za stradajoče vsako delovanje pre-
povedala, tedaj tudi velikansko tombolo v „Zvezdi.“
Človek navadnoj pametjoj nadarjen bi si moral
misлити, da je vlada vsakako morala imeti tehtnih
uzrokov v izobilji. A temu ni tako, kajti ista
deželna vlada, ktera je narodnemu od-
boru vsako delovanje prepovedala, je ta-
koj drugo jutro uradno nagovarjala lju-
bljanski nemškutarski magistrat, naj
vzame on (magistrat) to reč v roke, ter
napravi tombolo, loterijo i. t. d. Iz tega tudi
slepec razvidi, da je vlada odbor le zbog tega
prepovedala, ker so bili zgolj narod-
njaki odborniki, da je nemčurjem isto dovo-
ljeno, ponujano na krožniku prineseno, kar se
nam Slovencem prepoveduje. Vlada je tedaj nam
nasproti osorna mačeha, pisana mati. Mačeha pa,
tako trdi naroden pregovor, so bile samo tri do-
bre: prva je med pasjimi dnevi mraza poginila,
druga se je v žlici vode utopila, tretja je sama
sebi glavo odgriznila. Tretjo menda posnema tudi
naša deželna vlada in njeni prepametni birokrati
in svetovalci.

Zamotana štrana glede primarijatov v bol-
nišnici in službe koncipista se je vendar enkrat
razvila. Dr. Keesbacher je postal koncipist,
kar ga je tolikanj razjarilo, da je že zadnji dan
februarja zahteval plačo za mesec marcij. Ko mu
dotični denarničar jako flegmatično razloži, da se
plače še le 1. marca „anticipando“ izplačujejo,
da se tedaj za Keesbacherja ne more deti na ra-
žen posebna „Extrawurst“, se je dolzemu Fricku
razježila tiroljska kri in dirjal je celo do dežel-
nega glavarja, češ, ta vsaj bo pomagal, da še
danes dobim novce, in ne bom do jutri glada
trpel. A tudi deželni glavar ni mogel ustreči
Keesbacherjevi sitnosti in puščobi in tako je
revče moral čakati še malo ur, predno je dobil
pričakovane goldinarčke. „Stolz lieb ich den
langen Fritze!“

K Dežmanovej literaturi, sploh smešnega ob-
sežka, naj prinesem tudi jaz svojo trohico. Sedaj
mu začno že njegovi privrženci dajati čudne pri-
imke. „Deutsche Zeitung“ namreč prinaša v ju-
tranji izdaji dne 1. t. m. dopis iz Ljubljane, v
kterem imenuje Dežmana „Froschmann“, od
kodi ta „epitheton“ ni povedano, kakor tudi to
ne, na čigavej njivi je zrastel, ali na Pergerjevej,
ali Schafferjevej. Vsakako pa je smešen in nas
spominja na znane besede:

„Unter allen Geistern, die vernichten,
Ist am liebsten mir der Schalk“,

kajti oni, ki je ta izraz iznašal, gotovo zasluži
ime „Schalk“. To je šegava, mubasta šala, ktera
Dežmanu ne more biti po godu, župan in „žaba“,
kako se to ujema, saj žaba še jezika ne kaže?
— Sicer pa pravi navojeni napis, da naj ne bode
nihče drugi naslednik Wurzbachu, kakor dr. Sup-
pan, Kaltenegger, Rott, to je tedaj nem-
čurski terno-predlog! To so tedaj tako ime-
novani „trije zmrzinci“ („die drei Eismänner“),
izmed katerih naj bode eden izvoljen, ki nam oči-
vidno dokazuje, kako se vladati ne sme. — Dr.
Suppan in Kaltenegger sicer ne znata čisto nič
slovenski, pa kaj to dé, znabiti da mi Slovenci v
kratkem dobimo za deželnega predsednika, ki bo
govoril samo hotentotski ali k večjemu japonski.
Da se le davki plačujejo in jezik za zobmi drži
„misera est contribuens plebs!“

Iz tržaške okolice, 1. marca. [Izv. dop.]
Dokler bodo naši okoličani tako zaspani,
kakor so že nekaj časa, se bode Slovenija še
zmirom jokala, da tako slabo njeno zemljo varu-
jejo. Kdor okoličane pozna, bode spoznal, da so
preveč mlačni, in silno premalo jih je, da bi bili
kaj delavni, „apparent rari nantes in gurgite va-
sto“. No boste mislili, da to ni res, za boga! da
bi tako ne bilo. Priča temu je že to, da čitalnice
po okolici propadajo, ki so se bile nekđaj usta-

novile. Samo rojanska še stoji na nogah in
kdo prav za prav še to vzdržuje? Nihče drugi,
nego ravno Slovenci, ki so se od drugod v Trstu
naselili. Še med temi je dosti taci, ki v čitalnici,
tako rekoč oficijelno slovenski govore, potem pa
mislijo, no sedaj sem pa že nekaj za narod storil.
Njihovi otroci, ti še komaj besedo slovenski zi-
nejo, zakaj? zato, ker otroci slišijo doma samo
laški izveličalni jezik, dasiravno so njih matere in
očetje trdi Slovenci. Če bo tako šlo, se bo vsa
poštena slovenska kri v laško prevrnila. Zdaj je
še čas, možje bodite slovenski očetje, in vi
matere držite se vašega domačega jezika!

O gospodičinah naj samo nekaj povem.
Že dostokrat se jim je prijazno reklo, naj govore po
domače, a vse zastonj. Kake štiri ali pet še go-
vore slovenski, ali druge se ne morejo nikakor
tako ponižati. O, res vrle hčerke domovine! O mest-
nej čitalnici se mi skoro nečegovoriti, ker ne stori
za narod celo nič. To bode vsakdo lahko razumel,
da se s samim plesom presneto malo za narod stori,
a kaj bi rekel malo, to celo nič ne pomaga, temuč
še veliko veliko škoduje, če se pri plesu samo laški
govori. Potem si pa dajo nad vrata napisati na-
slov: „Slavjanska narodna čitalnica“! Vsa Slove-
nija tudi ve, da o mestnej čitalnici se skoro ni nič v
nobenih novinah govorilo, k večjemu če se je komu
ljubilo o njenem mirnem spanji kaj omeniti.

Iz Dunaja, 3. marca. [Izv. dop.] (Kon-
cert tukajšnjih Srbovin naša „liberalna“
vlada. 4. tega meseca so Srbi, kar jih na
Dunaji stanuje, namenili za veliko slovesnost, katere
se udeleževati je obljubil razen enega komornega
pevca in ene operne pevke iz Draždanov in drugih
umetnikov, tudi slovanski pevski zbor na Dunaji.
Stali so na programu med drugim pesmotvori:
„Šta čutiš“ in „Na moru“ od Jenka. Program je
bil predložen vladi, ta pa je krasno delo Jenkovo:
„Šta čutiš“ iz njega izbrisala rekoč, „da je ona
pesem pripravna tursko vlado razžaliti.“ Jeziti se
človek čez tako delo, katero je samo pri popol-
nem breznormalnem duševnem stanji mogoče, že
res več ne more. Lani ni bila nobena onih pso-
valnih pesmi, ki so se po nemških mestih proti
Francozom pele, za francosko vlado razžaljiva —
pa saj so one pesmi pela nemška grla; „Šta čutiš“
pa bi peli Slovani! Sploh se vidi, da oni dunajski
list, ki je nedavno o sedanji vladi pisal, da je ona
„Bach der Jüngere“, ni neresnice govoril. Samo
da je „Bach mlajši“ v nekaterem obziru še huji
in neliberalnejši ko „Bach starši“. Bach starši n.
pr. je puščal peti pesem „Husitská“. Bach mlajši
jo je prepovedal, dasi ravno je prav nedolžna,
ko jo je slovanski pevski zbor tukaj na program
ene svojih veselje postavil. Sicer pa besede „tursko
vlado razžaljive pesmi“ ne pravijo družega, ko
otožno se spominjajo „črnega Groblja“ in „Koso-
vega polja“, tam storjene „črne kletve“ in „uzdaja“
ter opominjajo Srba, naj bode „bojak viteški“,
naj pokaže „da Srb još živi, da je junak“ Ako
za tursko vlado ni razžaljivo, da vsi avstrijski
listi pišejo o slabi upravi, slabem pravosodstvu,
slabih financah, slabem vojaštvu, slabem stanju
glede varnosti imetja na Turskem itd. itd. — ako
se sme v Avstriji odločno reči, da turska država
sploh nima obstanka, da živi samo še ob proti-
stranski zavisti velikih moči, kako, vprašam, more
avstrijska vlada take izjave dovoliti in Srbu pa
prepovedati, ako izreče pevajoč poželenje, o vse-
stransko v prvem političnem viharji pričakovanem
razpadu Turčije nazaj pridobiti si ono, kar mu
je Groblje in Kosovo polje vzelo! Es gibt kein
Unrecht als den Widerspruch!

Politični razgled.

Kot najvažnejši dogodek zadnjih dni je za-
znamovati Hohenwartovo pismo, o katerem
smo v predzadnjem listu govorili. Pisali so skoro
vsi časopisi obširne članke o njem: federalistični
v onem smislu kakor mi, ustavoverni različno. Med
poslednjimi na pr. dunajski „Tagblatt“ (ki ima
40.000 naročnikov) ne more tajiti resnice, da de-
našnje ministerstvo slabo stoji in da se je „bati“

Hohenwarta. Obe „Pressi“ pa svoj strah in srd, da tihi Hohenwart naenkrat spregovori in njihovem ministerstvu rano smrt prorokuje, izlivate v zmerjanja federalistične stranke.

Dunajska vlada si hoče, kakor uradnike, tako tudi nižje duhovnike za prihodnje volitve „prikupiti“. Ali med tem ko je za prve 5 milijonov odločila, misli da se kaplanje dobodo desetkrat ceneje, zato je odločila zanje samo pol milijona.

Za Česko so ustanovili pet komisij za svetovno razstavo dunajsko. Ona komisija, ki ima v Pragi svoj sedež, šteje k svojim udom tudi najvišjega deželnega maršalka na Českem knjeza Jurja Lobkovica. C. kr. namestnik Koller je najvišjega deželnega maršalka povabil k seji praške komisije za svetovno razstavo 1. marca. Knjaz Lobkovic, kakor znano vrl ud državopravne opozicije, pa mu je odpisal, „da se ne more slagati z organizacijo komisij za svetovno razstavo, vsled katere je Česka samovoljno v več okrajav razdeljena in ima biti po teh okrajih, ne pa kot ena celota na svetovni razstavi zastopana. Sicer, pravi najvišji deželni maršalek, mislim, da se s častjo najvišjega deželnega maršalka ne strinja, udeleževati se posvetovanja komisije, ki bode v zadevi, ki je za celo kraljestvo Česko velevažna, samo za okraj praške trgovske zbornice delovala“. — Ko je komisija prvo sejo imela, so knjaz Karel Schwarzenberg, grof Clam-Martinic in fabrikant Oliva terjali, naj se praška komisija izreče za centralno česko razstavno komisijo. Ker terjatev ni obveljala, so imenovani možje iz komisije iztopili.

Trgovina v poljski resoluciji se podira. V zadnji seji ustavnega odbora so se razprave Poljakov z Nemci že na pol razbile. Povod je bilo finančno vprašanje. Vlada je stavila posredovalen predlog (naj se pavšal za Galicijo po proračunu za leto 1872 vzame), a ta predlog je padel, ker je Poljakom obetal premalo, ustavoverci pa so rekli, da obeta preveč. Nemške novine se vsled tega hudujejo na poljsko nenasiljivost.

V zunanji politiki ni nobenega važnega dogodka zaznamovati.

Razne stvari.

* (Iz Zidanega mostu v Zagreb) bode od 14. t. m. promet za osebe, ki prihajajo s poštami vlaki v praveh iz Dunaja in iz Trsta, zljajšan po dveh novih vlakih, ki bodejo neposredno po prihodu poštah vlakov iz Dunaja in Trsta, Zidani most zapuščala.

* (Iz Karlovcev) se nam piše: Včeraj, t. j. 25. t. m. spremili smo na pokopališče gosp. Nikola Peklarja, rodod Slovenca iz Štajerske, profesorja na tukajšnji gimnaziji. Bil je še le 40 let star, torej v najboljši dobi. Zavoljo njegovega prijateljskega, ljudomilega srca, spoštoval in ljubil ga je vsak, kdor ga je poznal.

* („Ost und West“) moramo opozoriti, da nam iz Belgrada poslani telegram o slovanskem kongresu pravi, „da bode srbski vladi prav milo in drago, ako Slovani za držanje slovanskega kongresa Belgrad izbero.“ „Prav milo in drago“

se ne pravi v nemškem jeziku „ganz unangenehm“, kakor prestavlja „Ost und West“, v katerem hočejo za Slovane politikovati ljudje, ki slovanskega ne znajo.

* (Star učiteljski pripravnik.) Na olomuškem pedagogiji je te dni delal izkušnjo kandidat, ki je leta 1797 rojen in torej 75 let star.

* (Ipavski „Sokol“) napravi v nedeljo 10. t. m. v čitalnični dvorani besedo, pri kateri se bode igrali igri „Mute“ in „To sem bil jaz.“ Odbor.

Za stradajoče slovenske brate na Kranjskem je „Slovenskemu Narodu“ došlo:

	gld.	kr.
Prenesek iz štev. 25 „Slov. Nar.“	248	90
Gosp. Lovro Herg, župnik v Lembahu	1	—
„ Jož. Černko, kaplan v Lembachu	1	—
„ Fr. Kosar, kanonik v Mariboru	2	—
„ Neimenovan iz Marenberga	1	—
„ Pernavsl Štefan, župnik v Kamnici pri Mariboru	2	—

Skupaj . 255 90

Administracija „Sl. Naroda“.

Listnica uredništva. Več dopisov smo prekasno dobili za ta list, pridejo torej prihodnjič na vrsto.

Za pozlačevalce.

En dober pozlačevalski pomočnik najde trajen posel pri Juriju Čučeku, pozlačevalcu v Mariboru.

(46—7)

SENSATION

machen nachstehende probate Erfindungen.

Kein Zimmerputzer mehr.

Die ausgezeichnete Zimmerboden-Glasur (mit Rauten), welche dem Boden den schönsten Glanz verleiht, an haltbar ist, alle überflüssigen Flecken entfernt, so ist sie der Schatz der Haushaltungen für ein Zimmer, 50 kr. Diese Glasur macht den Zimmerputzer ganz entbehrlich, da die Behandlung eine sehr leichte ist.

1 Stück Boden-Wachsbüste kostet . . 1 fl. 1.

Amerikanisches Patent.

Gesunde, schöne weisse Zähne kann man erhalten bei Gebrauch der unverwundlichen neuen „Leflauchoux“-Zahnpulver (für Mund- und Zahnschmerzen). 1 Stück 90 kr.

1 Gu den 50 kr. ein Dampf-Apparat

zur Desinfektion der schädlichen Luft. Unentbehrlich für Spitäler, Schulen, Aemter, Werkstätten, Wohnzimmer, sowie auch Salons. Diese Maschine ist von Goldbrunne sehr leicht aufgestellt, so dass sie in 5 Minuten gegenstand betrachtet werden kann. 1 Stück kostet 1 fl. Eine Flasche Desinfektions-Parfum 50 kr. (Genügend für fünfzigmal.)

Zum Schutze der Person

ist unentbehrlich notwendig, eine gute Vertheidigungswaffe zu besitzen; dieselbe sind die neuerblichsten **Leflauchoux-Revolver** mit Sicherheits-Sprünge, doppelter Bewegung und gezogenen neuen, schließlichen, so dass man in einer Minute sechs sichere Schüsse abgeben kann; es ist das Non plus ultra von Waffen.

1 Stück 7 Millimeter 13. 100 Patronen 1 fl. 2.—

1 „ 12 „ 15. „ 1 fl. 3.—

1 „ 18 „ 17. „ 1 fl. 4.—

Taschen-Pistolen, fein bemalt, 1 Stück 2 fl. 30. Doppeltaus 1 fl. 2.40.

Lebensretter (oder **Todtschlager** genannt). Dieses von Eisen ausgearbeitete Instrument ist zur Selbstvertheidigung bei Angriffen aus der besten Waffe zu empfehlen, da man durch die Wunde derselben eine große Gewalt ausüben kann, und ist die Fagon bereit, dass sie Jedermann bei sich in der Tasche tragen kann. 1 Stück 1 fl. 20 kr.

Elektro-galvanische Ringe,

eine höchst wichtige, für jeden Menschen wohlthätige Erfindung.

Von den höchsten medicinischen Capacitäten ist es festgestellt, dass der Galvanismus wohlthätig gegen alle brennende Krankheiten wirkt. Nach Angabe eines berühmten Pariser Arztes wurden Finger-Ringe in jeder Größe aus Platin angefertigt mit der Anlage eines elektro-magnetischen Drahtes, welcher die unfehlbare Wirkung hat, zu verbüßen und zu heilen alle Gicht, Rheuma und Nervenschmerzen, Hämorrhoiden, Kopfschmerz. Ein solcher Ring kostet 90 kr. und wird arztgeheimlich Jedermann zu tragen empfohlen.

Luftpöster,

zu empfehlen allen Menschen, so auch für Säuglinge, welche, und diese durch ihre Glasthätigkeit, weil es nur durch Luft erzeugt werden kann, als Schlafmittel in der Hitze unentbehrlich; ein solcher Pöster ist es, dass man diese Pöster im kleinsten Raum unterbringen kann, wenn man die Luft herauslässt, 1 Stück 1 fl. 3 bis 4.

Vorstehende Artikel sind für die österreichische Monarchie einzig und allein in der gefertigten Niederlage zu haben.

A. FRIEDMANN in WIEN, Praterstrasse Nr. 26.

Ein Sieg der Wissenschaft.

Das neue **Athen-Präservativ**, welches bei Gebrauch sofort jeden überausenden Aftem, von was immer her rührend, beseitigt und mit einem angenehmen wohlthätigen Aroma vermischt, ist allein in der geistigen Niederlage zu haben. Für Käufer besonders zu empfehlen. 1 große Flasche sammt Anweisung 90 kr.

Eine Wohlthat

wurde an jedem Säugling aufgeführt durch die Verbesserung der neu patentierten Saugbüchsen-Flasche, man kann sehr leicht dadurch jede Nahrung entbehren (wie gesagt). Das Kind kann liegen, aufrecht oder selbst im Schlafe die Nahrung erhalten, und zwar in derselben Weise, als wenn es von Mutterbrust gesaugt würde, nämlich ohne jede Anstrengung. Nur Mütter können den Werth dieser Erfindung schätzen. 1 Stück 60 kr., feinst ausgefertigt 90 kr.

Neueste chirurgische Erfindung!

Englisches Selbst-Klystier mit Luftpumpe, bei Kindern und Erwachsenen anwendbar; selbst geschwächte, kranke Personen können ohne Anstrengung an sich selbst das Experiment vollziehen, und nimmt dieses Klystier je nach Bedarf die kleinste oder größte Menge auf. Dieses Instrument sollte gewiss in jedem Hause sein. 1 Stück 3 fl.

Ein interessanter Federhalter.

Als **Se. Maj. Kaiser Napoleon III.** das Wort **Julius Caesar** schrieb, gab er den Auftrag, man möge ihm durch einen der geschicktesten Mechaniker einen Federhalter nach eigener Angabe machen lassen, damit das lästige Einstecken erspart werde, und überhaupt beim Schreiben jedes andere Resultat entbehrlich mache. Herr **Wibbert** hat diese noch bedeutend die über, und erhielt für dieses geistreiche Stück 50 Napoleon d'or, da es über alle Erwartungen dem Zweck entsprach. Dieser Federhalter ist aus seinem Gipsabdruck, verschleißbar, die Konstruktion ist derart, dass man von früh bis Abend schreiben kann, ohne eine Störung, und das Schreiben der Tinte beliebig regulieren kann, daher Jedermann zu empfehlen, besonders aber für Reisende, Beamte, Comptoirs, Doktoren, Schüler, etc. 1 Stück kostet 1 fl., 1 Dugend Napoleon d'or 12 fl. 12.

Havanna-Bouquet.

für 1 fl. 10. eine 30 kr. Cigarre, nämlich die blühende Cigarre kann in eine echte Havanna durch das **Havanna-Bouquet** verwandelt werden. Diese ganz neu importierte Original-Flasche wird aus der Wurzel und Stämme der echten westindischen Tabakspflanze gewonnen, und durch einfache Beleuchtung mit derselben wird der Geruch des ordinären Tabaks entzogen und gegen das feine Aroma der ausgezeichneten Havanna vermischt. Eine Flasche, genügend für 500 Cigarren, 1 fl.

Medizinische Theerseife,

genannt die Wunderseife, abprobates und sicheres Mittel gegen jede Hautkrankheit, Ausschlag, Flechten, Finken, Jucken, etc. Bei Kindern und Erwachsenen anzuwenden. 1 Stück sammt Anweisung 25 kr.

Kein Zahnschmerz mehr.

Jeder Zahnschmerz, durch Rheuma oder Entzündung erzeugt, wird in einem Augenblick geheilt durch die neuen Berliner Zahntropfen. Die Garantie ist bereit, dass bei Nichtwirkung das Geld retour gegeben wird. 1 Flacon mit Anweisung 80 kr.

Praktische Erfindung.

Endlich ist es gelungen, ein Pulver zu erzeugen, welches jeden betriebligen Witz; es übertrifft alles Bisherige sowohl an Güte, als auch an Billigkeit. Durch Beimischung eines Theiles Wasser kann man augenblicklich die beste schwarze Tinte erzeugen, welche sogleich zu gebrauchen ist. 1 Pulver, genügend für eine Maß, kostet 20 kr.

Ersparniss.

Für jede Haushaltung ist die in u. konstruirte **Loesemobil-Bügeleisen** unentbehrlich. Es erspart an Geld, Ersparniss an Zeit. Um 5 kr. kann man ein halbes Tag bügeln; es erspart aber das Feuer im Ofen, um den eingulegenden Stahl zu hüten. Die Form dieses Bügeleisens ist derart, dass es sehr leicht zu handhaben ist und kann dadurch in demselben Zeitraum als mit einem gewöhnlichen Bügeleisen das 2- oder 3-fache geleistet werden.

1 Stück sammt Kopf kostet 1 fl. 30.

Persisches Haarfärbemittel,

wodurch augenblicklich graues Haar nach Belieben braun oder schwarz gefärbt werden kann; es erhält zugleich die natürliche Frische. Selbes ist von Ärzten bereit und ist ganz unschädlich. 1 Carton sammt Anweisung 3 fl.

Zahnperlen!!

Unfreiwillig ist es, dass die Kinder schon in ihrer ersten Jugend durch das Rauchen große Schmerzen erleiden. Das anerkannt beste Mittel dagegen sind die erprobten **Zahnperlen**, welche den Kindern das Rauchen derart erquicklich, dass sie schmerzlos ihre Zähne erhalten. Preis einer Schachtel 50 kr.

Pulver gegen Fusschweiss.

Dieses beseitigt das lästige Schwitzen der Füße und den dadurch erzeugten höchst unangenehmen Geruch, hervorruft auch die Beschuhung. 1 Schachtel, sammt Anweisung, genügend für 3 Monate, 50 kr.

Magen-Tropfen,

durch welche alle Magenübel, sowie Krampf, Appetit- und Verdauungslosigkeit, Sodbrennen, Sauerkeit, etc. sofort dauernd beseitigt werden, mit garantirtem Erfolge. 1 Flacon sammt Anweisung 30 kr.

Einzige Hilfe

für kranke Kinder, welche nur durch die englische Krampfadertropfen kann dieses schreckliche Uebel ganz beseitigt werden. Ein Strumpf solcher Art kostet 1 fl. 2.50.

Herkules-Essenz.

Diese Essenz besitzt die Kraft und Eigenschaft, den Haarboden, so wie die Haarwurzel zu beleben und zu stärken, verbindet daher schon nach dem ersten Gebrauche das Ausfallen der Haare, beugt ferner die vorhandenen Schuppen und verbindet deren Neubildung. 1 Flacon sammt Anweisung 80 kr.

Praktisch und billig.

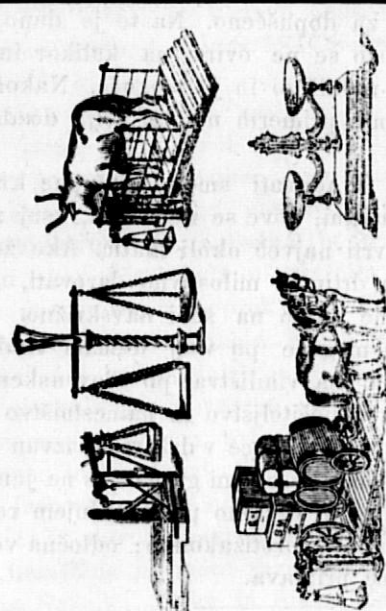
Zum Waschen der Hände oder Vorhände: ein ganzes sehr hübsch gezeichnetes Klystier sammt vortier Garnitur Ziffern und eine Flasche chemischer Parfums und Parfumerien, alles zusammen in einem hübschen Carton kostet 75 kr. Tinte allein kostet 20 kr.

Neueste Zaubernadel-Büchse.

Eine neue Nadelbüchse, gefüllt mit 50 feinen fortifirten englischen Goldnadeln und mit einer Vorrichtung, dass man jede gewünschte Nadel nach Nummern zum Vorschein kommen lassen kann. Es wird dadurch das Wollen verhütet und das Suchen erspart. 1 Büchse 45 kr.

Fliegen-Aether

für Zimmer, Küchen, Salons (schwangene Vieh) und in rötter binnen 1/2 Stunde die größte Menge Fliegen aus. 1 Flasche 30 kr. 1790

Kovane uradno preiskavane decimalne vage	cent.
Nositelna moč: 1	2 3 5 10 15
Cena, gld.: 18	21 25 35 45 55
Nositelna moč: 20	25 30 40 50 cent.
Cena, gld.: 70	80 90 100 110.
Balancine vage:	cent.
Nositelna moč: 1	2 4 10 20 30
Cena, gld.: 5	6 7.50 12 15 18.
Nositelna moč: 40	50 60 70 80
Cena, gld.: 20	22 25 27.50 30.
Vage za čitino z železnim obročjem in utegi (gevihti):	cent.
Nositelna moč: 15	20 25 30 40 50
Cena, gld.: 150	170 200 230 300 350.
Mosine vage:	cent.
Nositelna moč: 50	60 70 80 100
Cena, gld.: 350	400 450 500 550.
Nositelna moč: 120	150 200 300
Cena, gld.: 600	650 750 900.

Dalje vse sorte druge vage in utegi.
Naročilom proti posiljanju denarja ali na pošto (11—71)
poduzetej ustreže precej:

Prof. Dr. Lappierre-a

Vbrizgovalno zdravilo

ozdravi *) v 3 dnech vsak tok iz seavnika, kakor tudi **bell tok** pri ženskah, če je tudi zastarel. Cena za steklenico s podukom o rabljenji 1 tolar 20 sreb. gr. Za poslan denar se strogo skrivno dobi po

A. Witt-u.

Linden-Strasse 18. Berlin.

*) Na stotine ozdravljenih.

(59—23)